Alternarioza naci marchwi – *Alternaria dauci* (Kuhn) Groves et Skolko

1. Systematyka

Grupa: Anamorf
Klasa: Hyphomycetes
Rodzaj: Alternaria

2. Biologia i opis choroby

Źródłem choroby są zakażone nasiona oraz porażone wysadki marchwi. Rozwojowi patogenu sprzyja wysoka temperatura (optimum 25-27 ^{o}C) i umiarkowana wilgotność powietrza. Kilkudniowe okresy ciepłej i deszczowej pogody lub deszczowanie plantacji sprzyjają szybkiemu i masowemu porażeniu roślin.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Jest to powszechna choroba marchwi, pietruszki, selera, szpinaku i wielu innych roślin uprawnych. Grzyb w okresie wschodów wywołuje zgorzele siewek. W przypadku starszych roślin marchwi atakuje liście oraz korzenie. Na liściach i ogonkach liściowych pojawiają się drobne brązowoczarne plamy, które w późniejszym okresie rozwoju choroby zlewają się ze sobą. W przypadku silnego porażenia liści następuje przedwczesne zasychanie naci i znacznie obniża się plon. Grzyb atakuje również korzenie spichrzowe powodując brunatnoczarne, suche, wklęsłe plamy w górnej ich części. Objawy te są widoczne dopiero w okresie przechowywania.

Alternarioza naci marchwi – objawy na liściach

Alternarioza naci marchwi – objawy na liściu

Alternarioza naci marchwi – objawy na korzeniach

4. Metodyka wykonania obserwacji

Pierwsze charakterystyczne plamy na ogonkach liściowych i liściach marchwi pojawiają się na początku sierpnia (skala BBCH 4/43) i nasilają się do okresu zbioru. Obserwacje nasilenia choroby należy przeprowadzić w pełni okresu wegetacji tj. od fazy wzrostu roślin w skali BBCH 4/44 oceniając procentowo stopień porażenia powierzchni liści i ogonków liściowych. Dalsze obserwacje należy prowadzić co 14 dni aż do okresu zbioru (skala BBCH 4/49). Ocenę porażenia wykonać w 4 miejscach na plantacji na próbie 50 roślin, stosując 6-stopniowa skalę:

0 – brak objawów choroby
1 – porażenie 1% (pierwsze objawy chorobowe na roślinie)
2 – porażenie od 2% do 6%
3 – porażenie od 7% do 20%
4 – porażenie od 21% do 50%
5 – porażenie powyżej 50%

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Przestrzegać 3-4 letniej przerwy w uprawie marchwi na tym samym polu. Wysiewać nasiona zdrowe zaprawione kompleksowo fungicydami. W miarę zagrożenia ochronę chemiczną należy rozpocząć od połowy lata (skala BBCH 4/43), stosując 3-4 opryskiwania w odstępach co 7-14 dni.

6. Ocena szkodliwości

Największa szkodliwość choroby występuje w okresie poprzedzającym zbiór korzeni (skala BBCH 4/47). Przy wysokim stopniu porażenia następuje obniżenie plonu korzeni do 15-20%. Marchew z zaschniętą nacią uniemożliwia mechaniczny zbiór korzeni. Obniża się

wartość przechowalnicza korzeni. Największa szkodliwość choroby występuje na plantacjach nasiennych w okresie tworzenia i dojrzewania kwiatostanów (skala BBCH6/65–69), sprawca poraża nasiona i jest pierwotnym źródłem infekcji .